KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 83 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, huhtikuun 26 p:nä—Thur., April 26 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Työväenliike kasvaa nopeasti Etelä-Afrikassa

KOLME AFRIKALAISTA KOMMUNISTIA MURHATTU; USEITA VANGITTU

Työväki protesteeraa

LONTOO. (Postitieto) — Englantilainen työväenlehti Workers Life on tehnyt huomattavan paljastuksen sen johdosta, että Etelä-Afrikassa on murhattu kolme kommunistia. Capetownin lähellä oli eräs aseistettu konstaapeli ampunut työläisjoukkoon sillä seurauksella, että kolme alkuasukasta kuoli ja yksi haavoittui.

Kapitalistinen lehdistö ei ole tästä joukkomurhasta kertonut yhtään mitään, ja asia tuli ilmi vasta "South African Workerin" välityksellä. Murha synnytti afrikalaisten keskuudessa suurta mieltenkuohua, joka puhkesi ilmi lukuisissa protestikokouksissa. Kahdessa tällaisessa kokouksessa vangittiin kolme kommunistista puhujaa, kun he hyökkäsivät puheissaan poliisia ja hallitusta vastaan.

Vangitsemiset suoritettiin n.k. siirtomaalain nojalla, joka kieltää kaikki sellaiset esiintymiset, jotka ovat omiaan synnyttämään vihamielisyyttä afrikalaisten ja europalaisten välillä. Tämän lain nojalla siis voitiin tulkita protestin esittäminen poliisin kylmäverisesti suorittamaa joukkomurhaa vastaan rikokseksi.

Monien muiden vangitsemisien johdosta on pantu toimeen lukuisia protestiliikkeitä. Afrikalaisia alkuasukkaita on kohdeltu hallituksen ja europalaisten taholta erittäin suurella ylenkatseella ja halveksumisella. Ainoastaan luokkatietoiset työläiset kommunistipuolueen johdolla suhtautuvat ystävällisesti afrikalaisiin työläisiin.

Kun Kiinassa europalaiset ovat asettaneet Shanghain puistoon tauluja, että: "Koirat ja kiinalaiset eivät pääse sisään," niin Etelä-Afrikassa, Johannesburgissa, yleisen puiston portilla on messinkinen taulu, jossa on sanat: "Ainoastaan kansalaisille."

Tämä tahtoo sanoa, että vain europalaisilla on oikeus päästä puistoon, koska mainitussa kaupungissa afrikalaisilla ei ole äänioikeutta. Puiston keskellä on taidemuseo, joten siis afrikalaiset eivät pääse edes tutustumaan riistäjäinsä taidelaitoksiin.

Puolue kasvaa

Viime aikoina ovat afrikalaiset työläiset alkaneet joukolla liittymään kommunistipuolueeseen, sekä kaupungeissa että kylissä. Suurenmoisia kokouksia pidetään kaikesta huolimatta, vaikka poliisi on kieltänyt niiden pitämisen. Yhdessäkin tällaisessa kokouksessa oli 2,000 afrikalaista osanottajina. Kokouksen lopussa puheenjohtaja kehoitti läsnäolijoita liittymään kommunistipuolueeseen ja kutsua noudatti useat sadat työläiset. Uusista jäsenistä oli 63 naista.

Neuvostoliiton 10-vuotisjuhlissa olleet kaksi edustajaa ovat esittäneet matkakertomuksensa näkemyksistään ja se on synnyttänyt suurta mielenkiintoa Captownissa ja Johannesburgissa. Afrikan kansallinen kongressi ja kommunistipuolue toimivat nykyään yhdessä, tukien toinen toistaan. Työläisten järjestyminen poliittisesti ja ammatillisesti on saanut europalaisten harjoittaman sortopolitiikan kautta aivan käänteentekevän sysäyksen.

Takapajuisena pidetty alkuasukasjoukko, joka on kapitalismin riistettävänä palkkaorjuudessa, lyö veljenkättä valkoihoisille työläisille ja taistelee kapitalismia vastaan.

Canadan puutavarateollisuus

OTTAWA. — Ennakkonumerot Canadan puutavarateollisuudesta vuodelta 1926 osoittaa, että 2,780 tehdaslaitoksen tuotanto oli $135,182,592:ia. Näissä teollisuuslaitoksissa oli 35,078 työntekijää, joiden vuosiansio nousi yhteensä $34,925,391:iin. Teollisuuslaitosten pääoma oli $175,186,702:ia. Valmisteet jakautuvat lautatavaraan, jota valmistettiin $101,071.26:in arvosta. Paperipuuta tehtiin $10,208,630:in arvosta, rimoja $6,527,000:in arvosta ja ratapölkkyjä $2,434,348:in arvosta.

Koko puutavaratuotannosta tuli B. Columbian osalle $58,726,997; Ontariolle $30,875,708; Quebecille $25,194,257; merimaakunnille $16,478,594 ja aavikkomaakunnille $3,907,836.

KOTIPOLTTIMO RÄJÄHTÄNYT

Winnipeg, huhtik. 24. — Mike Ramanek-niminen mies on sairaalassa ja hänen talonsa on raunioina, kun salainen viinankeittolaitos räjähti mainitussa talossa. Vahingot ovat n. $1,150.

Berlinin kaduilla tapeltu rajusti yli kaksi tuntia

TAANTUMUKSELLISTEN PORVARIEN TERÄSKYPÄRÄT HAKATTU MÄSÄKSI

500 poliisia voimattomana

BERLIN, huhtik. 24. — Täällä tapahtui ensimmäinen ankara taistelu käynnissä olevan vaalikamppailun aikana, Neukoelnin työläiskorttelissa. Taistelu syntyi kahden kilpailevan puolueen (luultavasti kommunistien ja taantumuksellisen porvariston) välillä. Taistelu kesti kaduilla kaksi tuntia, jona aikana poliisit varustivat itselleen barrikaadeja ja ampuivat revolvereistaan satoja laukauksia.

Nationalistien "teräskypäräjoukot" marssivat pitkin katuja 500 poliisia käsittävän suojelusarmeijan turvaamana. Mutta heti kun soittokunta alkoi soittamaan saksalaisten kansallishymniä "Deutchland über Alles", hyökkäsivät katsojina seisoneet sankat joukot marssijain kimppuun, hakaten katukivillä teräskypärät romuksi. Ratsupoliisit yrittivät sekaantua väliin, mutta heidän oli peräännyttävä ylivoiman edessä. Vihdoin, kun sankka poliisijoukko jatkuvasti käytti tuliaseitaan, olivat taisteluun osallistuneet pakoitettuja perääntymään.

Kahakan yhteydessä vangittiin 60 eri puolueisiin kuuluvaa tappelun johtajaa, kaksikymmentä sai vaikeita vammoja ja kymmenet muut lievempiä vauroita. Ihmishenkien menetyksestä ei saapuneessa tiedossa kerrota.

Tällaiseen katutaisteluun ovat taantumukselliset porvarilliset joukot syypäitä, sillä he kulkevat työläiskortteleissa tarkoituksellisesti kylvämässä kauhua ympärilleen. Ei ole ensikään ihmeellistä, vaikka työläisten kärsivällisyys loppuu ja alkavat torjumaan heitä vastaan kohdostetun porvariston terrorin. Voi olla mahdollista, että porvaristo on suorastaan provoseerannut jollain tavoin taistelun alkamaan, sillä suunnattoman poliisiarmeijan järjestäminen kaartilaisten suojaksi viittaa täydellisesti siihen suuntaan.

Nainen ei ole mikään "henkilö"

Niin selittää Canadan ylioikeus

OTTAWA, huhtik. 25. — Ylioikeus antoi eilen päätöksensä Brittiläisen Pohjois-Amerikan lain (British North America Act) sen kohdan tulkinnan suhteen, jossa puhutaan henkilöistä, jotka ovat kelvolliset astumaan senaattiin. Ylioikeudelta oli haluttu saada tietää, onko mainitulla "henkilö"-sanalla tarkoitettu myöskin naisia.

Ylioikeus asettui sille kannalle, että henkilö ei tarkoita naista, ja että naiset tämän lain mukaan eivät ole kelvollisia senaattiin.

Hallitus kertoman mukaan aikoo tämän päätöksen johdosta esittää mainitun lain muuttamista sellaiseksi, että naisia voitaisiin nimittää senaattiin.

Rosvoretkeä nimitetään sodaksi

WASHINGTON, huhtik. 24. — Senaattori Norris väitti senaatissa eilen, että amerikalaisten merisotilaiden lähettäminen Nicaraguaan on käsitettävä varsinaiseksi sotilaalliseksi teoksi. Siinä suhteessa presidentti Coolidge on menetellyt omavaltaisesti, kysymättä siihen lupaa parlamentilta. Norris teki ehdotuksen, että tulevan joulukuun 25 päivästä lähtien ei tätä sotilaallista retkeä varten tultaisi enään varoja luovuttamaan.

Hiilenkaivajat eivät lopeta lakkoa

DU QUIOIN, Ill., huhtik. 24. — Union virkailijat ovat ilmoittaneet, että he eivät ole onnistuneet saamaan miehiä palaamaan takaisin työhön, jotka lakkoutuivat Security Coal komppanian kaivoksella joku aika sitten. Lakkoa pidetään union vanhoillisten virkailijain lausunnon mukaan "korpilakkona", koska se jatkuu johtajien tahdosta riippumatta.

Kuusi merimiestä kuollut

VIGO, Espanja, huhtik. 24. — Kuusi merimiestä surmaantui ja kuusi loukkaantui vaarallisesti, kun kalastajalaiva Amancitan kattila räjähti, laivan ajaessa karille Altura-saaren luona. Laivalla oli 40 miestä.

1,064,000 ääntä kommunisteille Ranskassa

LISÄYS EDELLISIIN VAALEIHIN VERRATTUNA 25 PROSENTTIA

Noskelaiset hätääntyneitä

PARIISI, huhtik. 24. — Sunnuntaina toimitetuissa ensimmäisissä vaaleissa saivat kommunistit yhteensä 1,064,000 ääntä, eli 25 prosenttia enemmän kuin v. 1924 toimitetuissa vaaleissa, jolloin he saivat 875,000 ääntä. Vaikka äänimäärä saattaa vielä kohota, kun lopulliset tiedot ehtivät kaikista vaalipiireistä saapumaan, niin siitä huolimatta kommunistit eivät saaneet ensimmäisen äänestyksen kautta vielä yhtään edustajaa valittua parlamenttiin. Tämä johtuu Ranskan monimutkaisesta vaalilaista, että ehdokkailla täytyy olla ehdoton enemmistö tullakseen valittua ensimmäisessä äänestyksessä.

Koko porvarillinen Ranska on hämmästynyt punaisten ainesten suuresta vaalivoitosta, sillä ensi sunnuntaina toimitettavassa äänetyksessä tulevat kommunistit ehdottomasti saamaan huomatun määrän edustajia valituksi. Ensimmäinen äänestys on vain antanut uutta rohkeutta ja intoa työväen laajoille joukoille äänestää kommunisteja.

Sosialidemokraatit ja radikaaliporvarit ovat äärimmäisen hermostuneita tilanteen johdosta ja he ovat ryhtyneet tekemään keskenäisiä "lehmäkauppoja", saadakseen edes jossain määrin kommunistien "vaalitulvan" pysähtymään.

Kuvannollisin ilmiö on se, että sellaisissakin vaalipiireissä, jotka aikaisemmin ovat olleet porvarien tukikohtia, ovat työläiset äänestäneet kommunisteja tuhansilla äänillä. Esim. Palace Vendomen piirissä, joka on yksi Pariisin keskeisimpiä paikkoja, saivat kommunistit 1,200 ääntä; lähellä Amerikan lähetystöä olevassa Chaillot-piirissä 1,700 ja aivan Ranskan valtiopankin ympärillä olevassa piirissä 1,400 ääntä.

Tämä kiihkeä vaalikamppailu osoittaa työväenluokan joukkovoiman ja luokkatitoisuuden suurta lisääntymistä Ranskassa.

Viime sunnuntaina valittiin vasta 183 edustajaa, ja ensi sunnuntaina tullaan valitsemaan vielä 428. Kaikkiaan on parlamentissa edustajia 611.

Lindberg vienyt seerumia sairaalle lentäjälle

QUEBEC, huhtik. 25. — Tunnettu Atlanninlentäjä Charles Lindberg saapui tänne kello 6.50 iltapäivällä eilen, tuoden lentokoneella New Yorkista seerumia täällä keuhkokuumetta sairastavalle lentäjälle, Floyd Bennettille. Lindberg oli lähtenyt New Yorkista kello 3.08 ip., suorittaen siis tuon 500 mailin lennon vajaassa neljässä tunnissa. Osa matkasta tapahtui lumi- ja vesisateessa.

Bennett oli sairastunut ollessaan matkalla Greenly Islandiin lentokone "Bremenin" avustamistarkoituksessa. Hänen tilansa täällä paheni niin että pelättiin hänen kuolevan.

Koneitten uusiminen maksoi Fordille $17,500,000

NEW YORK. — Ford Motor Co. kulutti $17,500,000 tuotantokoneiston muutoksiin ja korjauksiin uuden automallin tuottamista varten.

Koneiden korjaamiseen meni $4,500,000, ja uudet työkalut, -välineet ja värit maksoivat $13,000,000. Nämä summat edustavat suoranaisia rahasijoituksia tuotantokoneiston korjaamiseen, mutta eivät edusta tappiota, mikä johtui tuotannon tilapäisestä seisauksesta. Ford Motor Co:n voitto- ja tappiotilin mukaan tulot olivat v. 1927 $42,786,727 pienemmät kuin v. 1926.

Japanin sekaantumista moititaan

PEKING, huhtik. 24. — Viralliset tiedot Shanghaista, Hankowista, Kantonista ja muista kansallisten hallussa olevista kaupungeista toteavat, että niissä paheksutaan ankarasti Japanin sekaantumista Kiinan sisällissotaan sotilaallisilla voimilla.

Toisaalta on Chang Tsolinin ulkoministeri Pekingissä protesteerannut toisten diplomaattien kanssa sitä, että kansallisten armeija aloitti hyökkäyksen Shantungin maakuntaan.

Fascistien harjoittama ohranoiminen

Vangittujen nimiluettelot julkaistaan

ROOMA, huhtik. 24. — Il Tevere-lehti on antanut selityksen, että kaikkien italialaisten lehtien tulee hallituksen määräyksestä julkaista vangittujen henkilöiden nimiluettelot, sekä syyt heidän vangitsemiseensa. Samoin tullaan sisäministerin määräyksestä julkaisemaan kaikkien vankeudesta vapautettujen nimet.

Lehti selittää, että tällaisen toimenpiteen kautta kasvatetaan "korkeampaa moraalia" yhteiskunnan keskuudessa, kun kaikkialla tullaan tuntemaan rikollisten nimet ja rikoksien laatu.

Tuollaisen toimenpiteen tarkoituksena lienee kuitenkin se, että sen avulla voidaan poliittisista syistä vankeuteen joutuneisiin ja heidän omaisiinsa harjoittaa fascistien taholta entistä suurempaa terroria. Vieläpä rangaistuksensa kärsineetkin leimataan fascistien "poltinmerkillä", osoitukseksi, että sellaisia henkilöitä tulee pitää silmällä. Sillä tavalla kasvatetaan koko porvariluokka ohranoimaan työväkeä vastaan.

Valko-Suomen ohranajahti

HELSINKI, huhtik. 7. (Postitieto) — Suomen porvarilehtien kertoman mukaan on ohrana pidättänyt huhtik. 3 päivänä Helsingissä Allan Wiljam Visasen ja Jaakko Severi Kiven.

Helsinki, huhtik. 23. — Työväenjärjestöjen Tiedonantaja on määrätty lakkautettavaksi kahdeksi kuukaudeksi, ja lehden vastaava toimittaja August Niemistö tuomittiin kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen. kertoo toverilehti Eteenpäin saama sähkösanoma.

Viimeksi toimitukselle saapunut Tiedonantaja kertoo, että huhtikuun 5 pnä pääsi Tammisaaren pakkotyölaitokselta vapaaksi toverit K. L. Kulo ja Aug. Ripatti. Molemmat vangittiin elok. 3 pnä 1923, jolloin lakkautettiin Sosialistinen Työväenpuolue.

Kommunistitovereita vappupuhujiksi

TORONTO. — Canadan kommunistipuolueen päämajasta ilmotetaan useitten tunnettujen torontolaisten kommunistien menevän puhujiksi vappujuhliin eri paikkakunnilla.

Timminsiin menee toveritar Annie S. Buller, Worker-lehden liikkeenhoitaja; Montrealiin tov. Maurice Spector, Workerin toimittaja; Windsoriin toveritar Florence Custance, Canadan työväen puolustusliiton ja Canadan työläisnaisten liiton sihteeri; Londoniin tov. Oscar Ryan, Canadan kommunistisen nuorisoliiton sihteeri ja Hamiltoniin toveritar Beckie Buhay, kommunistipuolueen kolmannen piirin ja Toronton järjestön sihteeri.

Port Arthurissa puhuu vappujuhlassa tov. Tim Buck, kommunistipuolueen toimeenpanevan keskuskomitean ammatillinen järjestäjä.

Ontarion verotulot

Verotaakka on Ontariossa yli 12 miljoonaa dollaria raskaampi kuin Quebecissä

OTTAWA, huhtik. 24. — Tilastollisen toimiston keräämien numeroiden mukaan maksoivat Ontarion asukkaat $26,964,499 maakunnalle erilaisten verojen muodossa. Quebecissä nousivat maakunnan verotulot ainoastaan $14,163,092:iin, joten Ontarion maakunnan verotaakka oli $12,801,092 suurempi, kuin Quebecin. Tässä suhteessa on Ontariolla johtava asema kaikkiin muihin Canadan maakuntiin verraten. Quebec oli toisella sijalla.

Eivät ainoastaan henkilöverot, mutta myöskin korporatsioniverot olivat Ontariossa suuremmat kuin muualla. Moottoriajoneuvoista perittiin Ontariossa veroa $6,371,150, mutta Quebecissä $2,787,549. Gasoliinivero oli Ontariossa $3,376,090; Quebecissä $1,021,003. Toiselta puolen kustansi Quebec maanteiden laittamiseen $5,133,101, mutta Ontario vain $4,532,119.

Ontario saattaa sentään pluspuolelle merkitä jonkinlaisen sosialilainsäädännön alun, kuten tapaturmakorvauslain j.n.e., jollaista Quebecissä ei ole tähän saakka ollut lainkaan olemassa. Ontario on edelleen huomattavasti edellä muita maakuntia teollisuuteen ja kaivostoimintaan nähden, joten Ontariossa olisi varaa veroittaa suurpääomia paljoa huomattavammassa määrässä, kuin tähän saakka.

Winnipegin työttömyystilanne

PORVARISTO VÄITTÄÄ, ETTEI SE OLE TAVALLISUUDESTA POIKKEAVA — TYÖTÄ MUKA SAATAVANA

WINNIPEG, huhtik. 24. — Työttömien joukkoesiintyminen täällä on saanut porvariston tarttumaan tavanmukaiseen halpaan keinoon tilanteen selvittämiseksi. Häikäilemättömästi väitetään, että työttömyystilanne ei Winnipegissä ole ollenkaan epänormaali, että kysymyksessä on vain joka kevään tavallinen ilmiö, kun miehet alkavat siirtyä talvitöistä kesätöihin, siis hetkellistä työttömyyttä, josta ei tarvitse olla huolissaan. Samoin väitetään, että koskaan ennen ei ole ollut näkösällä niin paljon "kohdakkoin avautuvia työmahdollisuuksia", kuin nyt, ja että kaikille työtä haluaville löytyy riittävästi farmitöitä.

Olotilan sievistelyn tarkoitus

Tällaisella suunsoitolla tahtovat viranomaiset välttyä ryhtymästä mihinkään tositoimiin työttömyyden lieventämiseksi ja samalla levittää sellaista työttömiä halventavaa käsitystä, että he eivät vakavasti haluakaan työtä.

Winnipegin "Tribune"-lehti julkaisi eilen tämänsuuntaisia lausuntoja. Rautatieyhtiöiden asutusvirkailijat erikoisesti kehuivat, että farmityöpaikkoja on enemmän tarjolla, kuin voidaan täyttää. Canadian Nationalin rautatieyhtiön asutspäällikkö McGowan halusi torjua väittäen, että yhtiön toimesta tuotettaisiin Canadaan farmityöhön kykenemättömiä ulkomaalaisia. Hän väitti, että jokaista yhtiön hankkimaa siirtolaista varten olisi jo ennen "vanhasta maasta" lähtöä varattu täällä työtä.

Hallituksen työnvälitysvirkailija myöskin optimistinen

Hallituksen työnvälitysviraston täkäläinen johtaja Bowman selitteli, ettei tilanne olisi tänä keväänä sen huonompi, kuin edellisenä vuonna. Myöhäinen kevääntulo vain on hidastanut farmitöiden alkamista. Noin 70—80 prosenttia työnvälitystoimistoon ilmoittautuneista työttömistä ovat ulkomaalaisia, jotka ovat tottumattomia farmitöihin, sanoi Bowman. Hän arveli, että kohdakkoin löydetään riittävästi työtä kaikille työttömille.

Winnipegin tuhansia työttömiä ei kuitenkaan liikuta herrojen puheet nykyisen tilanteen normaalisuudesta ja työttömyyden syistä, myöhäisestä kevääntulosta, ja sen jälkeen ehkä kuukausien perästä avautuvista työmahdollisuuksista, vaan he ovat vaatineet viranomaisilta nykyhetken hätään vaikuttavia toimenpiteitä. Sillä kaikista selityksistä huolimatta, jatkuu työttömyys entisessä laajuudessa ja työttömien asema vain pahenee.

New Bedfordin lakkorintama murtumattomana

NEW BEDFORD, Mass. — Viime maanantaina alkanut kutomotyöläisten lakkotaistelu, joka koskee 56 kutomoa ja 30,000 työläistä, jatkuu edelleen muuttumattomana. Lakon yhteydessä on vähän tapahtunut mainitsemisen arvoista. Se jatkuu rauhallisesti.

United Textile Workers union kansallispresidentti McMahon on vakuuttanut, että koko mainittu järjestö on täydellisesti tämän lakon takana. Eilen piti paikallinen union neuvosto ylimääräisen täysi-istunnon, jossa käsiteltiin senaattori Bessetten tekemiä esityksiä. Hän m.m. esittää virallisen tutkimuksen toimeenpanoa lakkoalueella. Tätä esitystä vastaan ei kenelläkään erikoisesti ollut mitään, mutta esitykset, jotka koskevat lakon sovittelua, hyljättiin toistaiseksi. Kuitenkin päätettiin neuvostossa, että ollaan valmiita neuvottelemaan koska vaan lakkotilanteesta.

Myllykomiteoiden sihteeri William M. Murdock ilmoittaa, että mainittu järjestö tulee toimimaan edelleenkin lakkoalueella. Myllykomiteoiden toimintaa ei erikoisemmin tehosteta lakon ensimäisinä viikkoina, mutta jos lakko jatkuu ja käy kärjistyneemmäksi, aletaan komitean toimesta voimakkaampi työskentely.

Edistysmieliset selittävät, että kutomotyöläisten asemaa voi parantaa vain teollisuusunio, jota myllykomiteat yrittävät järjestää. Järjestymättömiä on suurin osa lakkolaisista ja niiden järjestäminen on ensimäinen tärkeä tehtävä. — Eteenpäin.

ALBERTASSA ALOITETAAN KYLVÖÄ

Calgary, Alta., huhtik. 24. — Useilla paikkakunnilla eteläisessä Albertassa on aloitettu viljankylvöä.

Kapinapykälän poistaminen rikoslaista

WINNIPEGIN LAKON AIKANA LAADITUN SÄÄDÖKSEN KUMOAMISKYSYMYS OLLUT ESILLÄ PARLAMENTISSA — SENAATTI JARRUTTANUT SEN HYVÄKSYMISTÄ

OTTAWA, huhtik. 24. — Canadan rikoslakiin Winnipegin lakon aikaina v. 1919 laaditun lisäpykälän n:o 98 poistamiskysymys oli eilen illalla kuudennen kerran parlamentin käsiteltävänä. Hallitus on toinen toistaan seuranneilla istuntokausilla esittänyt mainitun lakiehdotuksen, mutta senaatti on sen säännöllisesti tappanut. Kerran vielä tuli lakiehdotus esille toista lukemista varten eilen illalla, jolloin oikeusministeri Lapointe puhui lain hyväksymisen puolesta.

Laki oli laadittu työväestöä vastaan

Lapointe arveli, että mainittu laki tuli hätäisesti laadituksi maailmansotaa seuranneena aikana. Vuosi toisensa jälkeen on Canadan ammattijärjestö (Trades and Labor Congress) pyytänyt mainitun lain peruuttamista sen perusteella, että se aiheuttaa levottomuutta Canadan työväen piireissä. Canadan ammattiunioista tuntuu, kuin laki olisi laadittu niiden toiminnan estämiseksi, tahi että sitä saatetaan joskus tulkita sillä tavalla jossakin oikeudessa. Ompa esitetty, että tämän lain nojalla voidaan lakot julistaa lain vastaisiksi.

Winnipegin lakia aijotaan "korvata" toisella kapinapykälällä

Ministeri huomautti, että rikoslaissa on kylliksi varaa kapinallisuuden rankaisemiseksi. Onko mainitun 98:n pykälän poistamisella mitään käytännöllistä merkitystä näyttää kuitenkin kyseenalaiselta, sillä Lapointe ehdotti rikoslakiin lisäyksen n:o 133 jossa selvitettäisiin kapinakäsitettä. Hänen mielestään hallitusta vastaan kohdistettu arvostelu ei kuitenkaan ole kapinaa.

Konservatiiviporvarit haluaisivat säilyttää laki kommunistien varalta

Konservatiivinen edustaja Church vastusti ehdotusta. Hän leuhki, että vappu ei ole kaukana ja kun kommunismia saarnataan Canadan huomattavimmissa kaupungeissa, olisi hänen mielestä taka-askel poistaa lakipykälä.

Konservatiivi Ryckman puhui palturia tikaria, pommeja ja pyssyjä käyttävistä kapinallisista, joiden vuoksi toivoi, että senaatti tappaisi jälleen tämän lain, jos se parlamentissa tulisi hyväksytyksi.

Työväen edustaja Woodsworth selitti saapuneensa Winnipegiin v. 1919 lakon aikana. Hän oli silloin tilaisuudessa näkemään, miten pykälää 98 käytettiin työväkeä vastaan. Woodsworth sanoi vastustavansa tätä pykälää, joka on suorana uhkana tämän maan ammattiyhdistysliikkeelle.

Asian käsittely jäi kesken istunnon päättyessä.

Vanhoilliset punovat juonia militantteja vastaan

Radikaaliset ainekset uhataan eroittaa uniosta

WASHINGTON, D. C. — United Mine Workers of America kansainvälinen toimeenpaneva komitea union on pitänyt täällä suljettuja neuvottelujaan, keskustellen järjestön sisäisistä riitaisuuksista, tuomitsi "Save-the-Union komitean" ja "Pennsylvania-Ohio Relief komitean" kommunistisiksi järjestöiksi ja määräsi kaikki niihin kuuluvat jäsenet erotettavaksi union jäsenyydestä.

Nämä yllämainitut kaksi järjestöä tulkittiin United Mine Workersia vastaan kilpaileviksi järjestöiksi ja koska union perustuslait kieltävät jäsenten sellaisiin kuulumasta, niin määrättiin kaikki paikallisosastot" sulkemaan ovensa" mainituilta järjestöiltä.

Samanlaisen tuomion alaiseksi ovat joutuneet Työväen puolustusliitto ja Amerikan Kommunistipuolue, joiden jäsenet uhataan eroittaa United Mine Workers uniosta. Näiden järjestöjen huomatuimmat johtajat esitellään ja yritetään kieltää työläisiä antamasta heidän pyrkimyksilleen kannatusta.

Tilanne kehittyy kuitenkin nopeasti siihen suuntaan, että Lewisin taantumuksellinen johtokopla joutuu menettämään joukkojen luottamuksen. Kykenevätkö union jäsenet antamaan potkut tuolle kelvottomalle johdolle, se on kysymys, joka vaikuttaa koko U. M. W.-union pystyssä pysymiseen.

Häikäilemätön hurttaterrori kaivoskentillä

PAMPUT, TULIASEET JA KAASUPOMMIT HURTTAIN ASEINA

Sairaalat täynnä haavoitettuja

PITTSBURG, Pa., huhtik. 24. — Ennenkuulumaton terrorikausi, jollaista Amerikan teollisuushistoriassa ei ehkä vielä koskaan ole vallinnut, esiintyy parhaillaan Pennsylvanian, Ohion, Illinoisin ja West Virginian valtioiden alueella. Erikoisesti on hurttaterrori alkanut esiintymään kaikkialla, missä Save-the-Union komitean vaikutuksesta työläiset ovat taistelukannalla.

Esim. Washington-kauntissa Penn., ovat sairaalat täpösen täynnä loukkaantuneita vaimoja ja lapsia, joita valtion ja komppaniain hurtat ovat lakkoalueella runnelleet. Kasakat ovat julmalla tavalla hyökänneet kaikkialla lakkovahtien joukkoon, hakaten kapuloillaan, ampuen ja heitellen kaasupommeja lakkolaisten joukkoon. Eleläimet hurtat ehdi kaikkia hakkaamaan, niin lopusta huolehtivat kasakkain hevoset, jotka himoitsevat polkea vaimoja ja lapsia jalkoihinsa minkä vaan suinkin ehtivät.

Terrorin yksityistapauksien luetteleminen vaatisi päivittäin kokonaisia sanomalehtien sivuja. Niin laajakantoista on Amerikan saaliinhimoisen kapitalismin harjoittama terrori elämisehdoistaan taistelevia työläisiä vastaan. Inhoittavinta tällaisissa tapauksissa on vielä se, että kaivosmiesten union "virallinen" johto käyttää tällaista terroria mielihyvällä edukseen, militanttisten ainesten kukistamiseksi.

Sandino valloittanut arvokkaan kultakaivoksen

Saanut suuren varaston kultaa ja muuta omaisuutta

MANAGUA, huhtik. 24. — Nicaraguan itäisestä osasta saapuneet tiedot selittävät kapinakenraali Sandinon valloittaneen 500 miehen voimalla Bonzana-nimisen kaivoksen, Pispis-alueella, missä amerikalaiset kapitalistit ovat isäntinä. Tämän jälkeen kapinalliset ovat uhanneet vallata myöskin Edenin kaivokset, jotka niinikään kuuluvat amerikalaisille.

Viimeisten kolmen viikon kuluessa Sandino on siirtänyt joukkonsa noin 100 mailia itäänpäin, halki neitseellisten ja asumattomien aarniometsien, missä ei ole edes minkäänlaisia polkuja kulkuteiksi.

Tällaisten tapauksien jälkeen amerikalaiset aikoivat lähettää sotilasjoukot mainituille kaivoksille turvaamaan kapitalistien omaisuutta.

New Yorkista saapuneiden tietojen mukaan sai Sandino mainitulta kaivokselta suuren määrän kultaa, elintarpeita ja kaikenlaista muuta tavaraa. Samalla he ovat ottaneet vangiksi neljä amerikalaista, yhden englantilaisen ja 100 intiaanityöläistä.

METSÄTYÖLÄISIÄ KUOLLUT TAPATURMAISESTI

Squamish, B. C. — Ruotsalainen työmies Gustav Pearson kuoli täällä silmänräyksessä muutama päivä takaperin, kun hän jäi kaatuvan puun alle. Pearsonilta katkesi kaula. Hän oli yksinäinen mies, eikä hänellä ole tiettävästi sukulaisia tässä maassa.

Toinen tapaturma sattui vähän aikaa takaperin Vancouver-saarella olevalla Timberlandin metsäkämpällä. Yasugois Hama, 32-vuot. japanilainen työmies loukkautui niin pahoin, että kuoli myöhemmin Ladysmithin sairaalassa.

VEHNÄKARTTAA SUUNNITELLAAN AAVIKKOMAAKUNNILLE

OTTAWA, huhtik. 25 — Hallituksen maanviljelysdepartmentin toimesta kerätään parhaillaan ainehistoa erikoisen vehnäkartan laatimiseksi aavikkomaakuntia varten. Kartan tarkoituksena on olla farmarien apuna viljalajeja valikoidessaan, sillä kartasta näkisi heti, mitkä laadut menestyvät parhaiden kullakin seudulla. Sanotaan, että jos tällainen kartta olisi ollut jo aikaisemmin olemassa, olisi m.m. eräillä etelä-Albertan seuduilla säästetty miljoonia dollareita satotuloksissa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. N. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotusmaksu etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1838. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Suomalaiset työläiset vappujuhliin

Canadassa olevat suomalaiset työläiset, jotka kuuluvat eri työväenjärjestöihin, ovat monia vuosia viettäneet Vappua tärkeimpänä juhlapäivänään; aina ottaen osaa vappujuhliin ja mielenosoituksiin toisiin kansallisuuksiin kuuluvien työläistovereittensa kanssa, missä hyvään sellaisia yhteisesti järjestetään. Paikkakunnilla, joilla ei ole mitään mahdollisuuksia tämän työväen kansainvälisen juhlapäivän viettämiseen yhdessä toisten kansallisuuksien kanssa, järjestävät suomalaiset toverit juhlan vieton, osoittaakseen solidaarisuuttaan maailman proletariaatin vallankumoukselliselle liikkeelle.

Toukokuun 1 päivä on sorrettujen ja riistettyjen työtätekevien joukkojen yhteiskunnallisista oikeuksista ja vapauksista taistelevan kansainvälisen työväenluokan järjestettyjen voimien tarkastuspäivä; se on koko maailman työväenluokan solidaarisuudenosoituksen päivä; se on kapitalistiselle järjestelmälle annetun taisteluhaasteen päivä; se on toivon päivä orjuutetuille ja riistetyille.

Suomalaiset työläiset, ja vieläpä talonpojatkin monilla paikkakunnilla ovat käsittäneet tämän proletariaatin kansainvälisen juhlapäivän tärkeyden siitä saakka, kun he alkoivat ottaa osaa Canadan työväenliikkeeseen. Rinnan toisten työläistoverien kanssa ovat he useita vuosia tehneet raivaustyötä tämän maan vallankumoukselliselle liikkeelle. Monet ovat osoittautuneet luotettaviksi taistelijoiksi työläisten vaatimuksien ja etujen puolesta eri aloilla. Olemme rakentaneet suuret ja tehokkaat valistus- y.m. järjestömme ja oman päivälehtemme. Olemme tulleet tämän maan ja koko maailman työväenliikkeen erottamattomaksi osaksi. Sellaisena otamme osaa vappujuhlien viettämiseen tänäkin vuonna. Monet sadat suomalaiset työläiset, jotka ovat viimeisten vuosien kuluessa tulleet Suomesta Canadaan, eivät ehkä ole kaikkea aivan heti täysin oivaltaneet, mutta nyt tuntevat jo liikkeemme ja rientävät mukaan käsittäen, että sittenkin on välttämätöntä luokkataistelussa löytää siteensä maan työväenliikkeen taisteluissa ja järjestötoiminnassa. Täten lujitetaan sitä samaa rintamaa, mikä Suomessa ollessa vuosittain vallankumouksellisilla tunnuksilla nostatettiin uhkaavasteena sikäläisen ja kansainvälisen kapitalismin orjuutusta vastaan.

Viimeisten vuosien taisteluissa on Kommunistipuolue noussut tämän maan työväenluokan taisteluitten ohjelman viitoittajaksi ja toiminnalliseksi johtajaksi. Yhä suuremmat joukot ovat omaksuneet puolueemme taistelutunnukset ja tulleet välttämättömyydellä sen johtamien taisteluitten kannattajiksi.

Puolueemme taholta tullaan julkaisemaan erikoinen Vapunpäivän manifesti, joka osoittaa työväenluokan edessä olevan hetken tilanteen kansainvälisesti ja tässä maassa. Siinä puolue osoittaa, että Neuvostoliitto on esiintymisellään rohkaisemassa imperialismin orjuudessa kamppailevia sorrettuja kansoja (Kiinassa, Egyptissä, Intiassa, Nicaraguassa ja latinalaisessa Amerikassa y.m.), josta johtuu sitä vastaan keskitetty imperialististen maitten varustautuminen, samanaikaisesti kuin siihen yhdistyy kapitalististen voimien keskinäisen sodan varustaminen. Canadalaisessa luokkataistelussa osoitetaan Hollingerin hirvittävä joukkomurha, Albertan, Vancouver-saaren ja Nova Scotian kaivostyöläisten kamppailut, Oshawan autotyöläisten taistelu, y.m. ilmauksiksi työväen liikehtimisestä. Tilanteen pohjalla viitoitetaan tärkeimpinä taistelutunnuksina, taistelu sodanvaaraa vastaan, suhteitten uusiminen Neuvostoliiton kanssa, järjestymättömäin järjestäminen, Canadan Työväenpuolueen rakentaminen, ammattiliittoliikkeen yhtenäistyttäminen ja lujittaminen teollisuusliitoiksi ja voimakkaan vasemmistoliikkeen järjestäminen näitten pyrkimyksien tehokasta edistämistä varten, ja työläisten ja talonpoikain hallituksen puolesta.

Rientäkäämme vappujuhliin kommunistipuolueen taistelutunnuksien puolesta! Osoittakaamme tänä vappuna, kuten ennenkin, valmiutemme täyttämään paikkamme eturintamassa työväenliikkeen riveissä!

A. T. HILL.

Vapunpäivä 1928 —

Uusien teollisuustaistelujen aatto Canadan työläisille

Albertan kaivostyöläiset asettuvat taasen liikekannalle taistellakseen hiiliparooneja vastaan ja saadakseen enemmän elämän välttämättömyyksiä. Toukokuun ensimäisenä päivänä todennäköisesti alkaa koko Albertan hiilialueita käsittävä lakkotaistelu.

Vancouver-saarella ovat viimeiset neljätoista vuotta järjestymättöminä olleet kaivostyöläiset myös järjestymässä ja menevät vappupäiväksi kahdenkymmenenneljän tunnin lakkoon järjestäytymisen puolesta ja vastalauseeksi työstäerottelemisia vastaan.

Näissä taisteluissa Canadan työläisillä täytyy olla voimakas äänenkannattaja, joka johtaa heitä, pitää yllä heidän taisteluhenkeään ja tekee vaatimuksensa tunnetuiksi koko työväenluokalle. Kapitalistilehdet eivät tule tätä tekemään. Ne tulevat valehtelemaan ja puolustamaan työnantajain etuja. Vain Worker-lehti, meidän taisteleva äänenkannattajamme — yhdessä vierailla kielillä ilmestyvien luokkataistelukannalla olevien työväenlehtien kanssa — tulee tekemään kaiken voitavansa kootakseen canadalaiset työläiset kaivostyöläisiä tukemaan.

Työläismiehet ja -naiset —

Tukekaamme omaa sanomalehdistöämme!

Avustakaamme sitä taistelujemme tukemisessa!

Meidän dollarimme auttavat Worker-lehden voiman ja vaikutuksen kasvamista!

Laajentakaamme Worker-lehden levikkiä!

Tehkäämme siitä Canadan työväenluokan joukkotaidon ilmaisija!

Kaikkialla tarmokkaaseen loppuponnistukseen Workerin levitys- ja avustusryntäyksessä!

Neljämiljoonaa

Kirj. Scott Nearing.

Neljämiljoonaa osaketta muutti omistajaa yhdessä päivässä New Yorkin osakepörssissä. Seuraavana päivänä osakkeiden luku saavutti 4,790,000. Tämä oli kolmastoista päivä sarjassa, joiden kuluessa 3,000,000 osaketta, tai enemmän muutti omistajalta toiselle. Radio-, moottori-, öljy- ja rautatieosakkeet kilpailivat keskenään tehden keinottelun villiksi.

Pari viikkoa takaperin New Yorkin osakepörssissä myytiin eräs paikka $350,000 hinnasta. Keinottelun ollessa korkeimmillaan, paikka muutettiin $375,000:lla, joka on sama ennätyshinta.

Paikka New Yorkin osakepörssissä oikeuttaa omistajansa saamaan sijan pörssihuoneessa, missä hän voi ostaa ja myydä osakkeita ja bondeja (arvopapereita), saavuttaakseen voittoja itselleen tai liikekumppaneilleen.

Taloudellisia arvoja ei luoda osakepörssissä. Kaupanvälittäjä, joka ostaa ja myy, sekä asiakas, joka tilaa arvopapereita, ostaen ja myyden, tekee sen pääasiallisesti saadakseen jotain ilmaiseksi. Se on uhkapeliä jossa tulokset merkitään miljoonissa.

Uhkapeli on vanha leikki, jota ihmiset ovat harjoittaneet monissa paikoissa ja monilla eri tavoilla, mutta luultavasti ei koskaan ennen ole kukaan ollut halukas maksamaan $375,000 oikeudesta edustaakseen toista henkilöä uhkapelissä. Ehkä ei koskaan ennen niin monet ihmiset, ja niin paljolla rahalla varustettuna, ole olleet halukkaita valtuuttamaan uhkapelureikseen kourallista osakekaupanvälittäjiä.

Neljämiljoonaa työttömänä: leipälinjoissa Bowery'lla (eräs katu New Yorkissa); kärsivällisesti odottamassa Illinoisin ja Ohion työnvälitystoimistoissa; kuljeskelemassa kaduilla tuloksettomassa työnhaussa; istuskellen toivottomana kotona; piirittäen avustusyhdistyksiä St. Louis'issa; poliisin ahdistelemina Los Angelesissa.

Rikkautta, loiseläjiä, kurjuutta, vuonna 1928 Yhdysvalloissa.

TYÖVÄEN URHEILU

Urheiluliike

Ryhtyessämme koskettelemaan urheiluliikettä, lienee paikallaan heti alussa huomauttaa, että kysymyksessä ei ole senttimetrit ja sekunninosat, vaan kysymys on paljoa enemmästä. Urheiluliike yleensä ja erityisesti myöskin työväen urheiluliike, on muodostunut verrattain huomattavaksi yhteiskunnalliseksikin tekijäksi, puhumattakaan sen terveydellisestä ja kasvattavasta merkityksestä, ja lähinnä tähän puoleen tulemme kiinnittämään huomiota.

Porvaristolle on urheilu tärkeä poliittinen välikappale, ase määrättyjen poliittisten tarkoitusperien saavuttamiseksi. Porvarilliset lehdet tunnustavatkin suoraan, että urheilun avulla on esimerkiksi Suomi saanut maailman mahtavien kiinnittämään itseensä suurempaa huomiota kuin muutoin olisi ollut mahdollista. Onpa sanottu, että suomalaisten urheilusaavutukset ovat ratkaisevalla vaikuttaneet eräiden ulkomaisten valtiolainojen saamiseenkin.

Mutta urheilu palvelee vielä eräitä muitakin porvaristolle odollisia tarkoitusperiä. Urheiluelämä itsessään on jotain sellaista, joka tenhoaa jokaisen terveen ihmisen mielen. Vetää mukaansa. Ja kun porvaristo järjestää perustamissaan seuroissa työläisnuorukaisille ja -neitosille mahdollisuuksia tuon luonnollisen, terveen pyrkimyksensä tyydyttämiseen, on porvaristo saanut samalla tilaisuuden työläisnuorison "kesyttämiseen" pikkuporvarillisessa ja porvarillisisänmaallisessa ilmapiirissään. Urheilun avulla on porvaristolla niinikään mainio tilaisuus kasvattaa työläisnuorukaisista voimakkaita, kestäviä ja rohkeita riistoetujaan palvelevan armeijansa sotilaita.

Tällaisten olosuhteiden vallitessa saa itsenäinen työväen urheiluliike aivan toisenlaisen, kantoisemman merkityksen kuin muuten olisi asianlaita. Urheiluelämä sinänsäkin on välttämätöntä ennenkaikkea juuri työläisille. Niin terveydellisistä, kasvatuksellisista kuin puhtaasti urheilullisistakin syistä. Mutta vähintäin yhtä merkityksellinen se on porvarillisen urheiluliikkeen vastapainona. Järjestäessämme nuorille työläisille, nuorukaisille ja neitosille tilaisuuksia luonnollisen urheilu- ja kisailutarpeensa tyydyttämiseen työväen voimistelu- ja urheiluseuroissa,, emme ole ainoastaan tehneet suurmerkityksellistä työtä työväenluokan ruumiillisen ja sen ohessa henkisenkin kunnon kohottamiseksi, vaan olemme samalla tehneet arvokkaan palveluksen työväenliikkeelle yhteiskunnallisessa ja poliittisessakin merkityksessä: olemme kiinnittäneet luokkamme terveintä ainesta proletaarisen liikkeemme organisatoriseen yhteyteen.

Sanotaan, etteivät urheilijat harrasta yhteiskunnallisten ja poliittisten kysymysten pohtimista ja harvoin kiinnittävät huomiota puhtaasti sivistyksellisiinkään kysymyksiin. Ja tällaisissa väitteissä saattaa olla jonkunverran perääkin. Mutta asia ei suinkaan korjaannu sillä, että "heitämme lapsen pesuveden mukana", t.s. asetumme sen johdosta hylkäävälle kannalle koko työväen urheiluliikkeeseen nähden. On nimittäin otettava huomioon, että sillä seikalla, kun nuoret työläiset harjoittavat voimistelua ja urheilua työväen seuroissa, on sinänsäkin verraton aatteellinen merkitys, vaikka ei seurassa mistään aatteellisista, poliittisista asioista keskusteltaisikaan. Aivan toisin olisi asianlaita, jos samat henkilöt kuuluisivat porvarilliseen urheiluseuraan.

Kaikkien työläisten — niidenkin, jotka eivät henkilökohtaisesti ole urheiluliikkeen kannattajia — on siis annettava kaikkea mahdollista tukea työväen itsenäiselle urheiluliikkeelle.

T. T.

NAISTEN OSASTO

Pohjois-Ontarion piirin naisosastoille

Edustajakokoukseen valmistautumaan

Pohjois-Ontarion piirin C. T.-naisten liiton osastojen edustajakokouksen olemme päättäneet pidettäväksi Timminsissä 29 pnä huhtik. 1928, alkaen klo 10 ap.

Järjestäjämme, toveritar Sanna Kannasto puhujamatkallaan käydessään valaisi meille miten tarpeellista olisi kerran tai kahdesti vuodessa saada yhteisiä edustajain neuvottelukokouksia aikaan.

Tämä on siis ensi kertaa kun Pohjois-Ontarion piirin naisosastojen edustajat kokoontuvat pohtimaan päivän tärkeimmistä kysymyksistä. Oletan, että tämänkin piirin naisosastot ovat usein tuumineet edustajakokouksien tarpeellisuudesta, vaan se on jäänyt sikseen syystä, että he ovat epäröineet niiden onnistumisen suhteen. Toisin sanoen, heiltä on puuttunut luottamusta omiin voimiinsa, ajatellen ei voivansa niin suuriin alotteihin ryhtyä kuin edustajakokouksen järjestelyyn. Tosin edustajakokous vaatiikin harkintaa ja järkeilyä sekä summan varoja, varsinkin ensikertalaisilta. Mutta jos me niissä onnistumme, niin silloinhan olemme ottaneet senkin askeleen eteenpäin mitä olemme jo vuosia mielessämme hautoneet. Sillä tosiasiahan on, että: „Eteenpäin elävän mieli". Siis tehkäämme vointimme, että saapuisi lukuisa edustajajoukko, sillä sitä vilkkaammaksi ja monipuolisemmaksi muodostuu kokous, langeten tulos tulevan toimintakautemme eduksi.

Edustajakokouksien tarkoitus on lähentää eri osastoja toisiinsa ja asioiden käsittelyiden kautta valaista meille uusia toimintamuotoja sekä herättää työläis- ja talonpoikaisnaisissa selvempää luokkatietoa. Sillä sitä me ehdottomasti vaadimme tällä vuosisadalla vaeltavilta työläisnaisilta.

Myös kehoitan Pohjois-Ontarion piiriin kuuluvia naisosastoja valmistautumaan köyhälistön juhlapäivän, Vapun varalta, muodostaen mielenosoituksia sekä muita agitatsionitilaisuuksia, missä ne hiukankin vaan käy päinsä.

Anni Sipilä, piirin siht., Box 215.

Eri paikkakunnilta

Kapuskasing, Ont.

Ilmat ovat täällä pohjolan perillä hyvin koleat. Lunta on vielä maassa ja lämpömittari näyttää kylmää aina yli 10:n asteen. Tämä tekee sen, että paljon työläisiä joutuu kiristelemään nälkävyötänsä kireämmälle, odotellessaan kevään saavuttua uusien työpaikkojen aukeamisia.

Niin sanotun M. & B. Co:n työpaikoilla on ollut viime viikkoina kerrassaan hyvä töihin pääsy, joten puutyöläisillä oli helppoa työn saanti. Niinpä suomalaisiakin sai työvoimansa kaupaksi kymmenittäin. Nyt taas on tilanteessa tapahtunut pikainen käänne. Lisätyövoiman otto on katkaistu ja vieläpä on pantu oikein ilmoitukset ulos, että miehiä ei enempi oteta.

Vapaudessa täältä Kapuskasingista ollut kirjoitus, jonka on kirjoittanut "Kulkuri", on saanut aikaan joillakin tahoilla suurta "sensatsionia". Eikä ihme, sillä uskalsihan kulkuri kajota, vaikkakin hiotulla hän kajota, vaikkakin hiotulla natunkioiden" pienoiseen penkomiseen. Joillakin tahoilla ollaan sen suhteen raivostuneita, mutta kyllä kai "Kulkuri" oli siitä jo etukäteen tietoinen, että jos tunkioita pöyhii, niin se haisee, siksi kunnes sitä pöyhitään niin kauan, että se on tullut siirrettyä kaatopaikalleen. Koska tuon kirjotuksen kirjottajaksi syytetään yhtä ja toista henkilöä, sellaisia joilla ei ole sen suhteen pienintäkään alotetta, niin ajattelin pistää nenäni pyykkiin ja sanoa: älkäät heittäkö kapulaa päin seiniä, sillä se voi kimmota omaan otsaanne, sillä sananlaskussakin sanotaan, että se koira älähtää mihin kapula sattuu. Näin ollen autan tuon kapulan kimpoamista "Kulkurin" puolesta, todistamalla, että se oli liiaksikin totta ja toivon, että "Kulkuri" edelleenkin kirjoittaa paljastuksia koska hän on noinkin tietoinen tämän kylän elämäntavoista. Voin puolestani minäkin lausua, että tietääkseni en luule koko kylästä löytyvän muuta kuin yhden ainoan ruokatalon (joka on juuri hiljan perustettu, samalle paikalle mistä edeltäjä joutui muuttamaan toisille paikkakunnille kaupungin poliisien ja pienien nappisaksojen saattamana, osan liikemiehien jäädessä vuodattamaan kaihon kyyneleitä), ja jonka ruokalan seinässä on ilmoitukset, että viinan juonti ja korttipeli on kielletty. Löytyykö toisissa näin? — on kysymys, johon voin vastata, että — ei. Päinvastoin, mihin olen minäkin nokkani pistänyt, on silloin ja tällöin rehoittanut korttikämpläys täydessä käynnissä. Missä ei ole ollut kämpläystä, siellä on ollut elämä sellaista kuin "Kulkurikin" kuvaili. Siis joka on noista kaikista puhdas, heittäköön minuakin kivellä.

Olisin minäkin halukas tekemään "sensatsionin" harjoittajille kysymyksen: mistä sitten tämän kylän poliisioikeuden miltei jokaiseen istuntoon raahataan suomalaisia miehiä ja vieläpä naisiakin vastaamaan juuri niistä rikoksista joista "Kulkurikin" kirjoitti ja jotka kokoillaan aina juuri "Kulkurin" mainitsemista paikoista j.n.e.?

Toveruudella M. A. O.

Matkalta

On kai ehkä paikallaan tiedottaa jotain siitä matkasta, jonka Vapauden oma edustaja teki Halifaxiin ja sieltä New Yorkiin Ruotsin-Amerikan linjan laivalla.

Matkan alkutarkoitus oli johtaa Vapauden oman henkilön kautta matkustajat Montrealista Ruotsin-Amerikan linjan laivaan "Stockholm", sekä samalla tutustua linjan asiamiehenä linjan laivoihin sekä yleensä matkustajain kuletuksiin ja mukavuuksiin.

Matkalle lähdettiin Montrealista huhtikuun 4 päivän illalla kello 7. Linjan puolesta oli varattu erikoisvaunuja matkustajia varten tarpeeksi monta, että ei ollut mitään ahtautta junassa, ja joissa vaunuissa oli ainoastaan Suomi-matkailijoita. Mukana seurasi Kauppinen, joka oli ilmoitettu viralliseksi seurueen johtajaksi, sekä Vapauden Montrealin konttorin hoitaja ja linjan Montrealin konttorin ylihoitaja, Mr. A. Rutqwist, joka koettikin järjestää matkan niin mukavaksi kuin suinkin mahdollista. Esim. matkustajille tarjottiin kahvit junan ravintolavaunussa. Matka sujuikin koko hauskasti leikin laskussa ynnä muussa, kaikki ollen hilpeällä päällä. Ainoa huomattava tapaus junamatkalla tapahtui heti alussa, että kaksi matkustajista oli Montrealin iloliemen vaikutuksesta unohtaneet matkatavaransa sekä pilettinsä ja passinsa Montrealiin, joten heidän piti palata takaisin hakemaan tavaroitaan.

Kaikilla ei kuitenkaan ollut yhtä hauskaa, sillä samassa junassa oli vartioiden saattamana 25 Canadasta karkoitettua, joista kaksi suomalaista. Vartiat antoivat keskustella karkoitettujen kanssa, etenkin suomalaisten kanssa, jotka molemmat olivat heikkohermoisia. Aarne Keränen, kotoisin Karungin Haapajoen kylästä O. L., ollut tässä maassa 4 vuotta ja tuotiin Winnipegin ympäristöltä, oli siinä tilassa että oli vaikea saada häneltä mitään oikeaa tai selvää vastausta. Sitävastoin Ernest Koskela, kotoisin Vaasasta, oli vähemmin sairas, mutta kuitenkin jonkun verran. Hän oli ollut tässä maassa 2 vuotta. Toiset karkoitetut olivat syytettynä siveellisyys-ynnä muista asioista.

Halifaxiin päästiin seuraavana iltana kello 11 vaiheilla. Matkustajat saivat olla junassa yön, sillä vaunut siirrettiin laivarantaan seuraavaan aamuun asti, eli siihen asti kun päästivät laivaan suoraan. Linjalaiva "Stockholm" saapui rantaan kello 8.30 aamulla. Heti laivan saavuttua alettiin myöskin laskemaan matkustajia siihen. Ennen laivaan menoa oli heidän kaikkien, joilla oli arkut, annettava ne ylös linjan miehille laiturilla, joka leimasi ne ja antoi kuitin matkustajille, jotka tuli säilyttää Suomeen asti, siksi kun ottaa arkkunsa pois. Mitään muuta tarkastusta ei laivaan mennessä enään ollut.

"Stockholm"-laiva on 12,967 registeritonnin kantoinen matkustajalaiva, joten ei siis mitään pienempiä Atlannilla kulkevia laivoja, joskaan ei suurempiakaan. Laivaa sisältä tarkastaessa huomaa erinomaisen puhtauden kaikkialla. Etenkin teki mieli tarkastaa kolmannen luokan puolta koska yleensä meikäläiset ovat sen luokan matkustajain kanssa enempi kosketuksissa, ja niinpä tulikin se katsottua aina keittiötä myöten. (Varmaankin sen takia keittiökin, koska "tarkastaja" sattui olemaan entinen kokki). Kaikkialla näkyi sama puhtaus. Laivalla oli useita naispalvelijoita. Ja suomalainen tulkki kuului myöskin palveluskuntaan.

Laivalla oli myöskin kaksi suomalaista, jotka oli karkoitettu Yhdysvaltain puolelta luvattomasta rajan yli kulkemisesta. A. Härmälä kertoi menneensä rajan yli Niagara-putoukselta ja sai olla ainoastaan tunnin kun joutui kiinni; hän oli ollut Canadassa 4 vuotta. N. Jussila oli joutunut kiinni Buffalossa, ollen myöskin ainoastaan muutaman tunnin Yhdysvaltain puolella. Härmälä kertoi, että Ellis-saarella oli useita suomalaisiakin, jotka vartoivat Suomeen vientiä; kaikki luvattomasti maahan menneitä.

Laiva viipyi rannassa ainoastaan puolisentoista tuntia ja niin lähti porhaltamaan Atlannin poikki Europaa kohden. Samalla saimme antaa viimeiset jäähyväiset matkalle lähtijöille.

Halifaxissa piti vartoa laivaa jatkaakseen matkaa eteenpäin New Yorkiin, joten tuli tarkastettua kaupunki koko tarkkaan linjan puolesta annettujen oppaiden avulla. Halifax on ensinnäkin yksi Canadan vanhempia kaupunkeja, vaikka ei olekaan voinut kasvaa samassa määrin kuin moni muu Canadan kaupunki, vaikka merisatamansa takia luulisi olevan siihen edellytyksiä, sillä onhan se ympäri vuotta auki oleva merisatama jota monet muut Canadan suurkaupungeista ei ole. Kaupunki rakennuksiltaan on vanhaa ja päältäpäin näyttäen vaikuttaa enempi riutuneelta. Nyt tämän kesän aikana pitäisi rakennustyöt olla kaupungissa paremmat mitä ovat olleet moneen vuoteen. Saimme myöskin tehdä tarkastusmatkan kaupungin keskellä sijaitsevaan vanhaan ranskalaisten rakentamaan linnaan, kertomuksen mukaan 260 vuoden vanha. Linnan maakerroksissa sotilaat, jotka siellä olivat, esittivät monta hyvin ikävältä näyttävää maakomeroa, jossa heidän kertomuksensa mukaan on pidetty vankeja. Nykyään linnan huoneustoissa on parisataa sotilasta pitäen sitä kasarmipaikkana; puolustustarkoitukseen ei linnaa enään voi käyttää. Väestö on kaikki englanninkieltä puhuvaa, vaikka suurin osa onkin ranskalaista alkuperää.

Viimein saapui odotettu laiva "Gripsholm", joka teki ensimmäisen matkansa Canadaan. Laivaa vastassa oli suuri joukko Yhdysvalloista tulleita vierailijoita, heidän joukossaan linjan johtaja Mr. Lundbeck New Yorkista, sekä canadalaisia. Laiva oli myrskyjen tähden myöhästynyt kokonaisen päivän. Laiva toi tullessaan toistasataa koimannen luokan matkustajaa Canadaan, joista suurin osa oli suomalaisia. Matkustajat Halifaxista laskettiin laivaan heti kun Europasta tulleet matkustajat olivat poistuneet. Mitään tarkastusta laivaan mennessä ei tapahtunut. Heti sen jälkeen lähtikin laiva soittokunnan jälkeen lähtikin laiva soittokunmääränä New York.

"Gripsholm" on ainoa moottorilaiva Atlannilla ja samalla myöskin nykyaikaisempia matkustajalaivoja mitä on kulkemassa. Laiva on 18 tuhannen registeritonnin kantoinen, kuuluen suurempien matkustajalaivojen joukkoon Atlannilla. Samalla laivan uudenaikaiset laitteet asettavat laivan yhdeksi ajanmukaisemmaksi matkustajalaivaksi. Esimmerkiksi laivan uudenaikaiset ilmanvaihtolaitteet voivat pitää ilman laivan eri osissa puhtaampana kuin mitä vanhanaikaisilla ilmanvaihtolaitteilla varustetuissa laivoissa. Puhtaus oli laivassa joka luokassa mitä parhain.

Matkustajia puhutellessa, joissa oli takaisin palaavia Yhdysvaltain suomalaisia jotka olivat tulleet "Gripsholmilla" yli valtameren, kertoivat että he saivat ankaran myrskyn ensin alkumatkalla, mutta "Gripsholmin" rakennusmalli oli matkustuksessa suurena hyötynä, ei tehden matkustajia niin paljon merisairaaksi kuin tavallista. Ruuan sanoivat olevan kohtalaisen hyvän , samoin palveluksen. Kuitenkin toivoivat, että linja ottaisi enempi suomea puhuvia henkilöitä palvelukseensa, koska suurin osa matkustajista on suomalaisia.. Päivällisaikoina soitteli laivan orkesteri ruokailuhuoneessa ja iltaisin sekä iltapäivisin pistettiin tanssiksi hanurin soitolla välikannella, täkillä, joka oli kylliksi avara siihen toimitukseen. Kolmannen luokan tupakka- ja seurustelu-huoneissa oli pianot, joita olisi voinut matkustajat soitella, mutta pahaksi onneksi ei ollut enään Halifaxsista New Yorkiin menevissä ketään joka olisi voinut käyttää pianoa.

Laivan ensimmäisen luokan puolella oli kaikki ylellisyydet, niinkuin on tavallista, joista kuitenkaan hyvin harva meikäläinen pääsee osalliseksi koska matkustus tässä tulee kalliimmaksi, jota vastoin toinen luokka, joka veti vertoja ensiluokalle ja on jo jonkun verran halvempi, oli melkein sama kuin muutamissa laivoissa ensiluokan puoli.

Laiva saapui New Yorkiin tiistaiaamuna. Matkustajia alettiin heti laskemaan ulos laivasta, sitä myöten kun olivat käyneet Yhdysvaltain siirtolaistarkastuksen sekä tullitarkastuksen. Ensimäisen luokan matkustajille toimitettiin siirtolaistarkastus jo laivalla ennen rantaan pääsyä, joten he olivat valmiit poistumaan laivasta, heti.

Matka oli muutoin ensimmäinen kerta kun tulin purjehtineeksi New Yorkin satamaan ja sivuuttamaan tämän paljon puheenaihetta antaneen "Vapauden patsaan". Ensikertalaisella olikin paljon katsomista ja huomioon painamista saapuessaan tähän maailman suurkaupungin satamaan. Laiturilla, 57 St. West, joka oli linjan omalla nimikirjoituksella varustettu, oli suuri joukko laivaa vastaan ottamassa, mihin laiva hiljaa soittokunnan soitellessa muutamia kappaleita, kiinnitti itsensä, antaen kullekin omaisensa ja tuttavansa takaisin.

Allekirjoittanut vietiin ensimmäiseksi New Yorkin suomalaisten upeaan Työn temppeliin, kotiin, joksi he sitä nimittivät, eikä väärin, sillä heti sisälle astuessaan se sen todisti kodiksi.

New Yorkin suomalaisten vasemmistolaisten omistama ja rakennuttama talo on tämän mantereen huomatuin työväentalo, samalla myöskin kaikkein kallein talo Talossa on oma ravintola, pallohuone, sauna, tanssisali ja näyttämön kanssa varustettu sali, sekä Eteenpäin-lehden New Yorkin konttori. Näiden lisäksi kaikki muutkin tarvittavat sivuhuoneet. Ruokalassa ja pallohuoneessa, jotka olivat auki, oli aina kuten sanotaan "täysi käsi" ja maukkaita annokset olikin mitä ravintolassa tarjottiin, eikä olleet hinnalla pilattuja. Canadalaisena ihan huomauttelin, että eikö tuo ole liian suuri annos niihin hintoihin verraten mitä niistä otettiin, vaikka olinkin tottunut halvalla samaan ruokaa canadalaisissa osuusruokaloissa, etenkin Port Arthurissa.

New Yorkia parisen päivää katseltua piti johtaa askeleensa takaisin Canadaan, matka tapahtuen Worchesterin ja Fitchburgin kautta. Worchesterissa kävin tutustumassa Idän meikäläisen päivälehden Eteenpäin rakennuksen, joka onkin itäläisten ylpeys, löty ylös vuodessa kuten itäläiset toverit ovat tehneet. Fitchburgissa piti käydä katsomassa tämän mantereen noskelaisten tukipaikkaa, Raivaajaa, koska siellä oli monta entistä tuttavaa. Tunnin verran siellä puheltuani suuntasin matkani takaisin Worchesteriin, josta Eteenpäin liikkeenhoitaja kyyditsi asemalle ja niin matka alkoi Montrealia kohden.

Matkan päätarkoitus oli tutustua Ruotsin-Amerikan linjan laivoihin sekä johtaa matkustajat "Stockholm"-laivalle. Molemmat tulivatkin tehtyä ja nyt tyytyväisenä voi selostaa henkilöille, jotka tulevat matkustamaan tämän linjan laivoilla, näkemisistään ja kuulemisistaan.

Vapauden Montrealin konttori. — J.

Suomesta

KUMPUJEN YÖSTÄ

Sattumalta löydetystä Suomen kansalaissodan aikaisesta punaisten haudasta tavattu myös lasten ja naisten ruumiita

Viipurilainen Kansan Työ kertoo: Paraillaan suoritetaan Viipurin maalaiskunnan tielautakunnan toimesta ja valtion avustuksella Viipurin — Haminan maantien oikaisu ja levitystyötä. Näiden töiden aikana on paljastunut muuan kansalaissodan aikainen joukkohauta noin parisen kilometrin päässä Tienhaaran asemalta Haminaan päin.

Noin 30 senttimetrin vahvuisen multakerroksen alta tuli esiin kansalaissodan aikainen, vielä tähän asti tuntematon punaisten vainajien joukkohauta, josta tuli esiin puolimädäntyneitä ja kokomädäntyneitä ruumiita. Sikäli kuin kaivajat voivat päätellä, näyttää tuo mäkirinne olevan yhtenä ainoana kalmistona. Siitä leikkauksesta joka kaivettiin maantien oikaisemiseksi, löydettiin ihmisruumiin jäännöksiä 8 kokonaista hevoskuormaa ja jos vielä syvemmälle olisi tarvinnut kaivaa ehkä ruumiita olisi yhä edelleenkin löytynyt. Saman mäenrinteen päällä hiukan ylempänä mainittua leikkausta on kivillä merkitty pieni alue, johon on selitetty valkoisten ampumia punaisia vankeja haudatun, mutta tuo ammuttu joukko on nähtävästi paljon suurempi kuin mitä jälkimaailmalle on tahdottu uskotella. Että tässäkin leikkauksessa on jälkisiivouksessa ammuttuja vainajia, osoittaa se, että ruumiiden joukossa on useita pienien lasten ja naisten ruumiita, jotka eivät voi olla rintamalinjojen vainajia.

Kumpujen yöstä astuu päivänvaloon todistuksia, jotka puhuvat voimakasta kieltä siitä, miten veristä valkoisten kosto 10 vuotta sitten oli. Jos kumpujen kätköt kaikkialta avaisivat jälkimaailman eteen totuutensa, miten kamalaa kieltä ne porvaristoa vastaan puhuisivatkaan?

LURJUKSIA TYÖLÄSTEN LIIKKEIDEN PALVELUKSESSA

V.k. 21 päivänä päättyneillä Seinäjoen käräjillä oli esillä m.m. hovioikeudesta kihlakunnanoikeuteen takaisin palautettu Seinäjoen Työväen osuuliikkeen ent. johtajaa Yrjö Kamista ja saman liikkeen kirjanpitäjää Niilo Kalliota vastaan kavalluksista y.m. nostettu syytejuttu.

Kihlakunnanoikeus tuomitsi Kamisen kavalluksesta ja toisen kirjeen avaamisesta pidettäväksi 6 kk. 15 päivää vankeudessa ja Niilo Kallion jatketusta kavalluksesta 1 v. vankeudessa.

Aikaisemmin tuomitsi kihlakunnanoikeus molemmat syytetyt 1 v. vankeuteen.

VARKAAT SAANEET ANKARIA TUOMIOITA

Toronto, huhtik. 25. — Eilen tuomittiin täällä Daniel McPharland ja William Carrier-nimiset miehet, edellinen 12 vuodeksi ja jälkimäinen 10 vuodeksi kuristuhuoneeseen murtovarkauksista. Kumpikin rikollinen ovat vasta parinkymmenen ijässä olevia miehiä.

BREMEN" VALMIINA LÄHTEMÄÄN NEW YORKIIN

Greenly Island, huhtik. 25. — Atlannin yli lentänyt lentokone "Bremen", joka teki tänne hätälaskun joku aika takaperin, saaden siinä vaurioita, on nyttemmin saatu korjatuksi, ja lentäjät ovat valmiina lähtemään sillä matkalle New Yorkiin heti, kun sääsuhteet myöten antavat.

RYÖVÄYS MONTREALISSA

Montreal, huhtik. 24. — Noin kello 7.30 ajoissa eilen illalla hyökkäsi pari miestä St. Catherine ja Peelkatujen kulmassa sijaitsevan Harmony Lunchin ruokalan käytävässä mainitun ruokalan johtajan, F. Bazinetin, kimppuun, anastaen hänen hallussaan olevan ruokalan kassan, $900:ia.

MIES MURSKAUTUNUT VAUNUJEN ALLE

Montreal, huhtik. 24. — Albani Gagne, 40-vuot., rautatieläinen kuoli täällä Turcotin ratapihalla tänä aamuna, kun tavaravaunujono, jota hän oli tarkastamassa, lähti äkkiä liikkeelle sitä vastaan peräytyneen veturin sysäyksestä. Yksi vaunu meni hänen ruumiinsa yli.

Voittoisaa Vappua kaikille raatajatovereille

CREIGHTON MINE, ONT.
Alma, John ja Wiljam Peura, Box 56, Creighton Mine, Ont.

MONTREAL, QUE.
239 St. Antoine St.
Haikara, Siiri, Emil Charles Huttunen Lyyli ja Antti Lavikainen Tyyne.

SPRUCEDALE, ONT.
Box 12.
Sinisalon Lasse ja kumppanit.

SUDBURY, ONT.

Sam Luhtanen, Box 911
Olga, Olavi ja Otto Heinonen, Box 1456
Irja ja Hilda
Lyydia ja John Mäki, Box 2066
Alma ja Wm. Holm, Box 2066
Helmi, Olavi, Eliina ja Vale Matson, Box 1717
Irma, Urpo, Martha ja Matti Koski Box 1899
Lily, Billy, Ellen ja Victor Lahti, Box 2037
Eero Passi, Box 2037
Fanny ja Eino Vilen, Frood Mine, Ont.
Mimmi ja Arthur Takala, Box 1808
John Käyhty, Box 1808
Kalle Majapuro, Box 1808
Väinö, Veikko, Varma, Vieno, Fanny, Vilho, Hanna ja Antti Väänänen, Box 1667
Box 1667
Harry, Fanny ja Otto Tolonen, Box 1986
Kalle Lindh, Box 1899
Helmi ja John Myllynen perheineen, Box 1899
Fanny ja John Johansson sekä pojat Espanola Sta., Ont.
Olga ja K. G. Asiala, Box 95
Arvo, Hulda ja Eeti Ramsila, Box 1886
Reino, Lyyli ja Rich. Toivonen, Box 935
Svante, Fanny ja Taav. Rautiainen, Box 1667
Bentti, Helge, Emma ja Antti Poutanen, Box 1411
Aaro Poutanen, Box 1781
Viljo Poutanen, Box 1781
Matti Rojola, Box 850.
John Ajola, Box 850
Helen, Signe ja Wm. Hotti, Box 1988
Aino, Jack, Ida ja Hj. Johnson,
Melvin, Liija ja Hj. Lahti, Box 2037
Ida ja William Korpela, Box 154
Aino ja Wm. Lampinen.

GARSON MINE, ONT.

Sulo, Sylvia, Tyyne ja K. Mäki, Box 22
Helvi, Tilda ja A. Lindström, Box 22
Roosa Wirta, Box 22
Toivo Timonen, Box 22
Urho Rantamäki, Box 22
Pentti, Anna ja Teodor Lindström, Box 73
Pentti, Hilma ja Vilho Hartikainen, Box 22
Helvi, Eino, Aino ja Jack Välkkilä, Box 25
Anny ja Emil Mäki, Box 31
Aino ja Edv. Vuorenmaa, Box 29
Violet, Lilja ja Niilo Jussila, Box 59
Viljo, Veikko, Anni ja Aku Nissinen Box 66
Hilja ja Lauri Ihamäki, Box 66
Aino ja John Wass perheineen Box 53
Lempi, Aarne, Aino ja Eino Virtanen, Box 66

KIRKLAND LAKE, ONT.

Pertti, Salli ja Jukka Wirta, Box 277
Ada ja Kalle Pitkänen, Box 61
Eugen, Saidi, Mary ja Ilmari Ranta, Box 13

WINDSOR, ONT.

Jyry, Laura, Riika ja Sulo Helminen
Helvi, Vieno, Hinni ja Victor Roos, 1620 Mercer St.

FORD CITY, ONT.

Uuno Korhonen
Alvi Korhonen, 907 Drouillard Rd.
Aino Aarnio
Sigurd Hilpiö
Vilho Halonen, 245 Cadillac St.
Rakel ja Jack Nevala.

KAPUSKASING, ONT.

Lauri Hokkanen, Box 138
Aarne Tulla, Box 138

FINLAND, ONT.

Mrs. ja Mr. Toronen
Mrs. ja Mr. Blom perheineen
Mrs. ja Mr. Korpi perheineen
Mrs. ja Mr. Lampi ja perhe
Charly, Miina ja Emil Ranta
Ida ja Heikki, Olavi Mäki
Evert Ranta
Mrs. Katri ja Martin Pietilä perheineen
H. ja A. Neil perheineen

IROQUOIS FALLS, ONT.

Gunnar Naimi ja G. Grönlund, Box 110
Nikolai Järvenpää, Box 57
Frans Mäkelä, Box 57
Hanna Kestilä, Box 110
Bertha, Martha ja Siiri Saari, Box 182
F. G. Berg, Box 182

ANSONVILLE, ONT.

Irja ja Isakki Koskinen, Box 121
Esteri ja Frank Jalonen, Box 121

ENGLEHART, ONT.

Victor Silqvist

S. J. COBALTIN OSASTO

—— toimeenpanee ——

KOLMIPÄIVÄISET

VAPPU-JUHLAT

Lauantaina huhtik. 28 pnä, klo 8 ill.

Ohjelmallinen Iltama

Lopuksi tanssia. — Tiketit 25c.

Sunnuntaina huhtik. 29 pnä

ESITETÄÄN NÄYTELMÄ

"Kun rouvat epäilevät"

Kesäinen pilanäytös 3:ssa näytöksessä.

HENKILÖT:

HERRA VILHO KAISLA .... Hugo Ekholm
ROUVA HILMA KAISLA .... Lempi Hilden
HERRA JAAKKO VAARALA .... Aksel Rajamäki
ROUVA ELLI VAARALA .... Tyyne Lundy
TAITEILIJA METSÄVAARA .... Lasse Haatainen
KIRJAILIJANEITI .... Nora Southall
MAALAAJANEITI .... Lydia Lingren
KLAARA PALVELIJATAR .... Signe Lundy

Alkaa täsmälleen kello 8 ill. — Tiketit 40c.

Tiistaina, toukok. 1 pnä, kello 8 ill.

HAUSKAT

VAPPU-TANSSIT

Sisäänpääsy vapaa.

Vappukomitea.

Vapputervehdyksemme on:

Käyttämällä tuotteitamme olette tyydytettyjä kesän helteisinäkin hetkinä.

Northern Baking Co.
Puhelin 1031
Box 1613 Sudbury, Ont.

HUOM.! HUOM.!

UUSIMMAT SUOMALAISET LEVYT

Aino Saari
3071 Venäläinen Kehtolaulu (Russian Lullaby)
Babette

Hiski Salomaa
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista

Hannes Saari, Tenori
3072 Musta Ratsu
Sinikellot

Tilauksista alle $5.00 tulee seurata postikulut.

Barkers Music Store

Durham St., Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

HALUTAAN FARMILLE

yksi naishenkilö auttamaan kokkia ruuanlaitossa. Olisi parempi vanhanpuoleinen. Lähettäkää palkkavaatimuksenne osoitteella

ANNA RISTIMÄKI,
Box 99, Nairn Centre, Ont.

PALLOHAALI ja PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

Maini kleimien keskellä!

Farmi sijaitsee Lorn townshipissa, suomalaisasutuksessa. Täysi omistusoikeus 145 eekkerille, siitä laitettu viljelyskuntoon 20 eekkeriä. Tarvittavat rakennukset on. Lähempiä tietoja saa joko suullisesti tai kirjeellisesti, Tom Jutila, Box 42, Worthington, Ont., Canada ja omistajalta. (84)

J. Mustonen,
74 Sommerset Ave., Toronto, Ont.

Alma Aarnio,

Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr

52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

TECO STORES

OPERATED BY T. EATON C° LIMITED

Miesten työ housuja

Ainoastaan 42 kokoisia. Ne ovat tehdyt hyvästä paksusta tumman harmaan sekä ruskean englantilaisesta tweed kankaasta.

Erikoisesti hinnotettu $1.35 pari

Poikasten kenkiä

Poikasten ruskeita erikoisen hyviä kenkiä. Panco pohjat ja ropessi kortit. Kengät 10 t. korkeita, kahden remmin ja soljen kanssa. Erikoisen käytännöllinen kenkä tähän aikaan vuodesta

Kokoja 1—5 — $3.45 pari

TECO STORES

ELM STREET SUDBURY, ONT.

Proletaarinen

Vappu Tervehdys!

kaikille työn raatajille sekä uutta innostusta naisten toiminnalle luokkataistelussa

Sudburyn T. N. L. Osasto

Yhdessä asuen, yhdessä syöden, yhdessä myöskin lähetämme

VAPPU tervehdyksemme

toivoen luokkamme taistelu tarmoisuuden kohoamista

TOINI, HELMI, LAINA, VIENO LEMPI ja ONNI MÄKINEN	KALLE ALATALO
ANNI KATILA	SALU KATILA
O. SALO	YRJÖ PARKKARI
AKSELI POLUS	FRANK GEDIN
HILDA ja VÄINÖ HUHTANEN	JOHN AHO
ONNI HAKALA	YRJÖ LAHTI
AKSELI LAMPILA	AARNE NIEMI
LAURI NIININEN	EEMIL RASINAHO
EERO TAMMINEN	VIHTORI LAITILA
AKSELI HÄNNINEN	OSCAR OLLIKAINEN

ONNI MÄKISEN POORTITALO,
P. O. Box 21, Garson Mine, Ont.

Jos teidän kotinne palaisi ensi yönä,

olisiko vahinkonne korvattu VAKUUTUKSELLA? Jos ei, niin ottakaa täysi selvä millä tavoin voitte sen tehdä. Edustan ehdottomasti vakavaraisia yhtiöitä, ja sen lisäksi voitte käyttää minun monivuotista kokemustani hyväksenne, vahingon sattuessa, ilman maksutta. Uudistakaa vakuutuksenne toimistoni kautta, minulle voitte puhua omalla äitin kielellä, jos niin haluatte. (85

J. A. ERICKSON

Commerce Bankin yläkerrassa — 27 Elm St. — Sudbury, Ont.

Myytävänä

Ruokala (Boarding House) vuokrahuoneistossa. 10 huonetta, vuokra 35 dollaria kuukaudessa. Lähemmin E. Lemberg, 5 Widmer St., Toronto 2, Ont. (84)

ELGIN LUNCH

Ruokaa aterioittain joka aika.

Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla

J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

Uusi suomalainen

sauna ja uima allas

142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.

NESTOR PUSKA

Huom.! — Huom.!

Vancouverin ja ympäristön suomalaisten tietoon annan, että olen avannut RÄÄTÄLILIIKKEEN Vancouverissa, joten pyydän suomalaisten kannatusta. Valmistan kaikkea alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Hintojen halpuudessa voin kilpailla kenen kanssa hyvänsä.

Hastings Tailoring,
Clinton Haalin vieressä.
2560 HASTING ST. E. PUHELIN HIG 5435
JOHN GROHN

Henry's Barber Shop

420 Tecumseh Rd. E. Windsor, Ont.

Suositellaan

HENRY LAUKKANEN, omistaja

Suomalainen kiuvas Sauna

Ostettuani Kalle Poukaman saunan Ontario kadulla Copper Cliffiin menevän tien varrella, tulen antamaan saunapalvelusta perjantai- ja lauantaipäivinä klo 1:stä päivällä klo 12 yöllä. Pyydän sulkeutua suomalaisen väestön suosioon. Huom.! Noudan myös kotoa. Soittaa puhelin 1444.

Kunnioittaen (PKK

JOHN LEHTELÄ
Ontario Street Sudbury, Ont.

KIITOS

Täten lausumme sydämelliset kiitokset kaikille niille naapureille, jotka yllättivät meitä uuteen taloomme muuttamisen johdosta, tuoden mukanaan monet kauniit lahjat muistoksi käynnistään.

Säilyköön toveruus keskuudessamme.

Toveruudella
Sanna ja John Koskela,
Wabos, Ont.

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Timmins, Ont., ilmoituksia

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY

— valmistaa —

Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.

Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.

NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. —— Box 1306. —— TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

---

TIMMINS TURKISH BATH

on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:te[illegible] yöllä
75 Rea Street **ALEX KOSKELA** Puhelin [illegible] W
(K)

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.

Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

NIINIMÄEN [illegible]- ja tupakkakauppa

[illegible] Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.

58-4 Ave. Timmins, Ont.

S. A. CALDBICK

Lakitoimisto

Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

EASTON'S

HAUTAANTOIMITUSLIIKE

Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.

Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset

Roy A. Dew, Hoitaja

EASTON'S

Päivä ja yö telefooni 777

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja jatkuvista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello yhteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

SIISTIÄ HUONEITA JA RUOKAA saatavana 493 Melvin Ave. Hilda Aho, Sudbury, Ont. (83

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 164, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA MRS. A. JOHNSON. Pihan kautta sisään käytävä. 165 Louise St., Sudbury, Ont. (84

KOLME LOTTIA MYYTÄVÄNÄ. Lotit 78, 41 ja 42, Montague kadulla. Lähempiä tietoja saa puhelimella 496, Sudbury, Ont.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 118.

PORT ARTHUR, ONT.

HARMONIIKAN SOITTAJA, KYkenevä ja raitis, haluaa vakinaista paikkaa. Tiedot palkasta ja soittoilloista viikossa y.m. voi lähettää: Soittaja, 266 Algoma St., Port Arthur, Ont. (80

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

FORT WILLIAM, ONT.

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintasen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

Myytävänä

Suomalainen Annosruokala, hyvällä liikepaikalla, sijaitsee 84 Elm St. Tähti kahvila, ostohaluiset käykää katsomassa. Tietoa saa joko kirjeellisesti tai suullisesti. (83

Matti Kortes,
Star Cafe,
Box 1575, Sudbury, Ont.

FARMI
MYYTÄVÄNÄ

160 eekkeriä, josta on osa viljelyksellä, 3 mailia Nairn asemalta, hyvän kalaveden rannalla.

Lähempiä tietoja saa kirjeellisesti tai suullisesti.

Mr. Augusti Jantti,
No. 1 Nassau, Toronto, Ont.

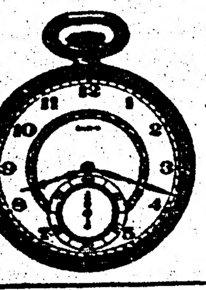

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
Sudbury. Ont.
—Box 1873—
9 Durham St

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Tavanmukaiset tanssit on Liberty-haalilla. Hyvä musiikki ja liukas lattia. Tervetuloa!

LAPSILLE JA LASTEN VANHEMMILLE

tahdotaan huomauttaa, että lapsia jotka eivät tule vanhempiensa mukana, ei lasketa näytelmän "Ajan laulu" esitystilaisuuteen, paitsi jos he maksavat ovirahan.

Sama suhde tulee tästä lähtien olemaan kaikkiin niin näytäntö- kuin myöskin muihin iltamatilaisuuksiin nähden. Toivottavasti lapset ja lasten vanhemmat ottavat tämän huomioonsa.

PÄÄSYLIPPUJA

näytelmän "Ajan laulu" esitystilaisuuteen on vielä jokunen määrä saatavana. On parasta pitää kiirettä jos aikoo nähdä tämän mahtavan näytelmän.

Lippuja myyvät Seppälä saunalla, Vilen osuusruokalassa ja Sevander Liberty-haalilla. Puhelimitse voi Sevanderilta tilata n:o 1876 W.

OSUUSLIIKE CO-OPTASIN JOHTOKUNTA

kutsutaan ylimääräiseen kokoukseen, ensi perjantai-illaksi, huhtik. 27 p., kello 7, Liberty-haalille. Kaikkien jäsenten tulisi saapua täsmälleen.

Kokoonkutsuja.

VAPPUJUHLIA EI OLE UNHOTETTAVA

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, tulee täkäläisellä Liberty-haalilla vietettävistä vappujuhlista muodostumaan erittäin arvokas tilaisuus. Ohjelmaa tulee runsaasti ja monipuolista, joiden esittäjistä mainittakoon seuraavat: Soittoa esittää S. J:n Sudburyn osaston torvisoittokunta, tervehdyspuheen pitää Ellmen, melodraaman esittää Tyyne Neil, soololaulua Lempi Johnson, viulusooloja Lehtiniemi, puhe Br. Tenhunen, soittoa nuorten orkesteri, tanssiesityksiä Pernun sisaruksilta, sooloja, duettoja ja ouverture march ukrainalaiselta orkesterilta, duetto-, soolo- ja quartettetansseja ukrainalaisilta. Lisäksi on ohjelmassa kaunis ja vaikuttava näytelmäkappale "Äiti".

Jokaisen siis kannattaa saapua juhlimaan Vappua. Pääsy kaikille vapaa.

HUVIMATKA SUOMEEN CANADIAN PACIFIC LINJALLA

Canadian Pacific Linjan Montcalm tekee suomalaisen huvimatkan heinäkuun 6 päivänä. Tuohon matkueeseen tulee paljon suomalaisia ja tulee se henkilökohtaisesti johdetuksi Suomeen asti.

Lippuja tuolle matkalle voi saada J. V. Kannastolta, Box 69, Sudbury, Ont. — Ilm.

Vappupuhujina

allamainituissa paikoissa puhuvat toverit:

S. G. Neil White Fishissä, T. N. Carlson Beaver Lakella, Br. Tenhunen Worthingtonissa ja Lempi Venhola Creighton Minella.

Kunkin paikkakunnan tovereiden on sovittava kyytikustannuksista ja korvauksesta sekä ilmoitettava aika minä päivänä ja päivälläkö vai illalla puhuja halutaan.

C. Kp. n:o 5 piiritoimikunta,
E. Jääskeläinen, siht.

Levack

KAIKKI JUHLIMAAN VAPPUA!

Kansainvälinen juhlapäivämme, Vappua, on ovella. Järjestynyt työväestö kaikkialla ponnistelee tämän päivän juhlajärjestelyissä. Niinpä Levackinkin työläisille on valmistettu tilaisuus juhlia tätä päivää. Tunnussanamme tulee olla: — ei kukaan työhön Vappuna! Kaikki juhlimaan, juhlimaan vallankumouksellisissa merkeissä kansainvälisesti. Kaikki joutavanpäiväinen sivuaskartelu jätettäköön silloin pois. Vappu on juhlistamme suurin ja kallein. Ja on se vain yhden kerran vuodessa. Entisaikoina juhlittiin Vappua milloin sattui, mutta ajat ovat muuttuneet ja vallankumouksen kasvattava henki on astunut etualalle, vaatimaan sen yhäkin lujittamista ja siksi meidän tulee aina juhlia Vappua — Vappuna. Se on ensimmäinen päivä toukokuuta. Nyt vaan on katsottava, ettei kukaan riko tuota sääntöä, menemällä silloin työhön, vaan saapuu silloin haalille. Juhla alkaa kello yksi päivällä. Kuta suurempi on joukkomme sen onnistuneempi on juhlamme. Ohjelma, joka tilaisuuteen on varattu, pitäisi olla parhainta mitä on saatavissa ja on sitä runsaasti. Ukrainan-, suomen- ja englanninkielillä suoritettava ohjelma pakostakin muodostuu mukaansatempaavaksi ja tulee nostattamaan juhlatunnelmaa. Päivällä myydyt juhlamerkit maksavat 25 senttiä. Jokaisen on muistettava saapua ennen kello 1:tä haalille, sillä ohjelman esitys alkaa täsmälleen kello 1. Päiväohjelman järjestämisestä huolehtii puolueen kyläkomitea, solut ja ukrainalaiset yhdessä.

Sitten saman päivän iltana esittää S. J. osaston näytelmäseura juhlakappaleen "Etuvartiotaistelu" 4-näytöksessä, kirjoittanut K. Lehtimäki. Kappale on yksi kaikkein parhaita luokkanäytelmiä mitä voidaan koskaan esittää. Toivottavasti ei kukaan jätä sitä näkemättä. Liput maksavat etukäteen 40 senttiä ja ovella 50 senttiä. Varatkaa lippunne kyllin ajoissa ja saapukaa viimeistään kello 8 haalille, sillä esitys alkaa täsmälleen 8.15. Jos saapuu haalille myöhemmin, voi käydä niin, että joutuu seisomaan koko illan, sillä silloin on varmasti tungosta.

WORKERIN AVUSTUSILTAMAT

Puolueen kyläkomitea järjestää sunnuntaina huhtik. 29 pn illalla Workerin hyväksi avustusiltamat. Jokaisen puoluejäsenen velvollisuus on saapua tähän tilaisuuteen, sillä huhtikuu on Workerin avustus- ja levityskuukausi. Kyläkomitean toimesta on ennemmin kerätty tämän kuukauden aikana suoranaista avustusta niillä korteilla, joita puolueen keskuskomitea lähetti. Mutta tämä ei yksistään riitä. Worker on vaikeassa taloudellisessa asemassa ja meidän tulee sitä avustaa, voidaksemme säilyttää ainoa canadalainen englanninkielinen propagandaväline. Tässä tilaisuudessa myydään rusetteja ja maksavat ne 25 senttiä.

Rakki.

Long Lake

VAPPUJUHLAT

Harvinaisen hidasta kesän tuloa on ollut tänä keväänä; jäätkin on järvessä vielä niin lujat että saa hevosella ajella. Viime keväänä näihin aikoihin soutelimme jo paatilla Long Lakellakin.

Kansainvälinen köyhälistön juhla, Vappu, on taas pian käsissä. Tätä proletaariluokan ainoata juhlapäivää tullaan juhlimaan täällä Long Lakellakin Vappuna, 1 pnä toukokuuta. Sinä päivänä on taas työläisjoukot liikehtimässä ympäri maailman. Nämä valtavat köyhälistöjoukot silloin näyttävät voimansa mikä tärisyttää kapitalismin perusjuuria. Näissä merkeissä tahdomme juhlia täälläkin tätä köyhälistön juhlaa. Juhlat on aiottu järjestää ainoastaan illaksi. Päivällä juhliminen on osottautunut tuloksettomaksi, sillä näin farmiperukalla on asujamet kovin hajalla, sillä farmari ei voi eikä passaa olla kotoa pois koko päivää ja moneen kertaan kulkeminen pitkistä matkoista on taas vaikeaa.

Ohjelmaa on varattu koko paljon; juhlakappaleeksi on hommattu ja ahkerasti harjoitettu kappale "Uusi pikakirjuri" neljässä näytöksessä. Ennemmin mainitsin tämän kappaleen huvikappaleeksi, mutta nyt kun olen siihen tutustunut, niin voin sanoa, että tämä "Uusi pikakirjuri" kuuluu yhteiskunnallisiin näytelmiin. Kappaleesta voin sanoa ensinnäkin, että se on uutuuksia; se on hyvin mieltäkiinnittävä, niin että sitä seuraa mielellään alusta loppuun asti. Se kuvaa amerikalaisen liikemaailman sisäistä elämää, kuinka siellä nuoret, kauniit tytöt joutuvat miljonäärien himojen ja mielivallan uhreiksi yksi toisensa perään. En rupea sitä tässä enempi selostelemaan, sen vain sanon, että harvoin on ollut haalillamme näinkään hyvää näytelmää nähtävänä kuin on "Uusi pikakirjuri". Kappale on kokoillan näytelmä, mutta tanssia saa silti kappaleen loputtua vaikka aamuun.

TULVAT TEHNEET PALJON VAHINKOA TÄNÄ KEVÄNNÄ

Täälläkin on vesi rikkonut sementtisen sillan Long Laken päässä. Nimittäin Long Laken ja erään pikku järven välillä oleva silta on murtunut. Se on kyllä korjattu väliaikaisesti, mutta sopii olla varovaisia joka joutuu ajamaan hevosilla eli kaaroilla, sillä se saattaa milloin hyvänsä murtua lisää. Siinä tapauksessa sattuu tulemaan ikäviäkin seurauksia. — Se toinen.

VILLIAM JOHNSON

Noin 52 v. vanhapoika, uutisvilvelijä, Strange townshipistä, kuoli sydäntautiin St. Josephin sairaalassa Port Arthurissa, Ont., huhtik. 2 pnä 1928. Vainaja oli syntynyt Suomessa Hollolan pitäjässä. Ollut tässä maassa noin 20 vuoden vaiheilla. Vapaamielisenä henkilönä vainaja haudattiin ilman kirkollisia seremooneja Nolalun hautausmaahan 6 pnä huhtik. 1928.

Lepää William rauhassa tuonen turpeen alla, sun elos oli kärsimystä täällä maalla vierahalla.

Suo muistelen ja ikävöin, kun täältä pois muutit suloiseen uneen rauhaisaan, nyt suo tuonen äiti tuutii.

Lepää rauhassa jalo setäni.

Helmi Asmunt.

KANSAINVÄLISTÄ
Vappu Juhlaa
Sudburyn Liberty Haalilla
toukok. 1 pnä, alkaen kello 8.30 ip.

OHJELMA:

TORVISOITTOA .... Suom. osaston soittokunta
TERVEHDYSPUHE .... Heikki Ellmen
MELODRAAMA .... Tyyne Neil
TANSSIA .... Pernun sisarukset
SOOLOLAULUA .... Lempi Johnson
VIULUSOOLO .... Lehtiniemi

——— VÄLIAIKA ———

SOITTOA { Soolo .... / Duetto .... / Overture marssi .... } Ukrainal. orkesteri

TANSSEJA { Soolo .... / Duetto .... / Kvartetti .... } Ukrainalaiset

——— VÄLIAIKA ———

SOITTOA .... Orkesteri
JUHLAPUHE .... B. Tenhunen

NÄYTELMÄ, 1-näyt.:
"ÄITI"
Pääsy vapaa! — Kaikki tervetulleet!

KAIKKI VAPPUNA JUHLIMAAN
S. J. Levackin Osaston
Vappu Juhlat
—— vietetään ——
1 pnä toukok., alkaen kello 1 ip.

OHJELMAA suoritetaan ukrainan-, suomen- ja englanninkielellä. Ohjelmaa on hyvää ja paljon. Päivällä juhlamerkin hinta 25c. Saman päivän illalla esittää osaston näytelmäseura juhlakappaleena hyvän luokkanäytelmän:

"Etuvartio Taistelu"

4 näytöksessä. Kirjoittanut K. Lehtimäki.
Esitys alkaa kello 8.15 illalla.

LIPUN HINTA: Etukäteen ostettuna 40 senttiä, ovella 50 senttiä.

Tervetuloa kaikki raatajat juhlimaan!

S. J. Huvitoimikunta.

Vermilion Riverin Kaupunkijärjestö
—— toimeenpanee ——
VAPPU JUHLAT
Whitefishin osaston talolla toukok. 1 pnä
ALKAEN KELLO 12 PÄIVÄLLÄ

S. J. Whitefishin ja Vermilion Riverin osastojen yhteiset iltamat alkaa kello 8 ip. monipuolisella ohjelmalla.

Huvitoimik.

ROSEGROVEN SUOM. OSASTO
toimeenpanee suuret
Vappu Juhlat
S. J. Round Laken talolla
1 päivänä toukokuuta 1928

JUHLAT ALKAA KLO 11 AP. JA KESTÄÄ KLO 12 YÖLLÄ
Paljon hyvää ohjelmaa. Kaksi näytöskappaletta:
"PAKOLAINEN"
ja
"TORPPARIT"
Molemmat kolmiosaisia.
Puheita — Runoja — Kertomuksia — Y.m.
Lopuksi tanssia
Osaston soittajia tulee avustamaan tov. H. Tuomi.
Kaikki mukaan viettämään yhteistä kansainvälistä juhlaa!
JUHLAKOMITEA.

VAPPU-Juhlat
LONG LAKEN HAALILLA
Toukok. 1 pnä, alkaen kello 7 illalla
NÄYTELMÄ:
"UUSI PIKAKIRJURI"
ALKAA KELLO KAHDEKSAN
Tanssia myös
Vapputervehdyksin: LONG LAKEN OSASTO.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIR:

TURKISNAHKOJA HALUTAAN
TRÄPPÄRIT
Lähettäkää turkisnahkanne meille
A. LAFRANCE
45 Beech Street — Sudbury, Ont.
Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa. Maksamme expressikulut.
—— PUHELIN 242 ——

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: KESKIVIIKKONA ja PERJANTAINA, kello 1 päivällä kello 11 illalla. — LAUANTAINA kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, KIRKLAND LAKE, ONT.

Arvo — Palvelus — Laatu
Reamsbottom & Edwards
Kirkland Lake — Ontario
Ruokatarpeita, lihaa, rautatavaraa
— sekä —
rakennustarpeita

HUOM.! Varastossamme löytyy erikoistavaroita, jota varsinkin suomalainen väestö käyttää.
Jos haluatte säästää, niin ostakaa käteisellä, ja käyttäkää meidän uudenaikaista (Tr.
"GROCETERIAA"
Jossa parasta tavaraa on saatavissa halvimmalla hinnalla.

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ
Kirkland Laken Suomalaisessa Palloruumassa
Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.
J. OKSANEN.

Mitchell Hardware & Supply Co. Ltd.
KIRKLAND LAKE — ONTARIO
Kaksi kauppaa
Rautatavaraa ja huonekaluja
——Välittäjät——
"Barretts" katto- sekä rakennustarpeille
Mitchell Hardware & Supply Co. Ltd.
Kirkland Lake — Ontario
(Tr.

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 — KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229, — — Kirkland Lake, Ont.